

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

София – 1000, бул. „Княз Дондуков“ № 8 -10, тел.: 988 24 98, 935 96 13, факс: 988 87 82

2,9 млрд. лв. са натрупаните от „НЕК“ ЕАД задължения за периода 2010 – 2014 г.

*„Не допускаме рязко увеличение на цената на електрическата енергия за крайните потребители“,
категорични са членовете на ДКЕВР*

Натрупаните задължения от „НЕК“ ЕАД за периода 2010 – 2014 г. възлизат на **2,9 млрд. лв.** В сумата са включени невъзстановени разходи, свързани с дейността „обществена доставка на електрическа енергия“, в размер на **1, 5 млрд. лв.**, както и инвестиционни разходи в размер на **1,4 млрд. лв.** Това стана ясно по време на брифинг на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР).

Задълженията на „НЕК“ ЕАД от инвестиционна дейност са натрупани основно от два големи обекта с национално значение – хидровъзел „Цанков камък“ (694 млн.лв.) и АЕЦ „Белене“ (784 млн.лв.) Задълженията от инвестиционна дейност обаче не са включени в лицензионната дейност на дружеството и **не подлежат на компенсация чрез цената, по която то продава електрическа енергия** на крайните снабдители и електроразпределителните дружества.

Невъзстановените разходи, свързани с дейността „обществена доставка на електрическа енергия“, са **натрупани от задължения, свързани с:**

- разходи за покупка на енергия от ВЕИ – **720 млн.лв.**
- разходи по дългосрочните договори с ТЕЦ „Ей И Ес – ЗС Марица Изток 1“ ЕООД и ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3“ АД – **382 млн.лв.**
- разходи, свързани с експлоатацията на ПАВЕЦ „Чаира“ – **392 млн.лв.**

Задълженията от дейността „обществена доставка на електрическа енергия“ подлежат на компенсиране в бъдещи периоди чрез цената, по която НЕК продава електрическа енергия на крайните снабдители и електроразпределителните дружества. Членовете на Комисията са категорични, че **това ще се случи, като бъде определен подходящ механизъм, недопускащ рязко увеличение на цената за крайните потребители.**

„Към момента няма как да се определи дали и точно каква промяна ще има в тази цена за бъдещ период. Говорим за съвкупност от редица фактори – ще бъде ли удовлетворено искането ни за прекратяване на неправомерната, според нас, държавна помощ, която получават двете американски централи. Ще бъдат ли и ако да – колко бързо ще се случи това – приети промените в Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), които предложихме. Отделно от това – как ще се отрази стартирането на балансиращия пазар върху енергийната система на страната. Засега всичко е в сферата на хипотезите – няма кой и как да даде точна прогноза, но категорично не може да се говори за резки и драстични промени за крайния потребител“, уточниха от Комисията.

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

София – 1000, бул. „Княз Дондуков“ № 8 -10, тел.: 988 24 98, 935 96 13, факс: 988 87 82

Некомпенсираните разходи на „НЕК“ ЕАД, свързани с лицензионната дейност на дружеството за предходни ценови периоди, са в размер на **1,5 млрд. лв.**

1. Невъзстановени разходи от ВЕИ - 719 665 хил. лв.

1.1. Разходи от Методиката за компенсиране на разходи от задължително изкупуване на електроенергия от ВЕИ за периода 2012-2013 г. - **434 070 хил. лв.**

През ценовия период 2012-2013 г., поради грешни прогнози на крайните снабдители и неконтролируемото присъединяване на нови мощности за производство на енергия от ВЕИ, се натрупва дефицит в обществения доставчик от 434 млн. лв. Поради факта, че ценовият регулаторен период, завършващ на 30.06.2013 г., за дружествата в сектор „Електроенергетика“ е удължен до 31.07.2013 г., НЕК прилага компенсаторния механизъм и за месец юли 2013 г., което указва допълнително негативно влияние върху финансовото състояние на дружеството.

1.2. Разходи от Методиката за компенсиране на разходи от задължително изкупуване на електроенергия за НЕК като администратор на Методиката за периода 2012-2013 г. - **26 595 хил. лв.**

„НЕК“ ЕАД администрираше Методиката за компенсиране на ВЕКП. Реализираната загуба е в размер на 26,6 млн. лв., като тя е относима към преносното предприятие, което по това време беше собственост на „НЕК“ ЕАД.

1.3. Невъзстановени разходи от Фонд за въглеродни емисии за периода 2013-2014 г. - **259 000 хил.лв.**

При определяне на цените за регулаторния период 2013-2014 г. бяха заложили 498 млн.лв. постъпления от продажба на въглеродни емисии /Фонд за въглеродни емисии/, с които да се компенсират разходите на НЕК за закупуване на енергията от ВЕИ. Към 01.06.2014 г. от прилагането на този механизъм НЕК е останала недокомпенсирана с 204 млн.лв., като до края на регулаторния период недостигът се очаква да достигне 259 млн.лв.

2. Разходи по дългосрочни договори - 381 713 хил. лв.

2.1. Разходи, свързани с изкупуване на неизползвана разполагаемост по дългосрочни договори 2010-2014 г. - **208 713 хил. лв.**

Съгласно договорите с „Ей И Ес – ЗС Марица Изток 1“ ЕООД и „Контур Глобал Марица Изток 3“ АД „НЕК“ ЕАД има задължения да заплати цялата разполагаемост на централите – както тази за произведената електроенергия, така и неизползваната разполагаемост. В резултат на намаленото потребление на електрическа енергия в страната за предходния ценови период (2012-2013 г.) през първото полугодие на 2013 г. „НЕК“ ЕАД натрупа задължения, свързани с „неизкупена разполагаемост“ от централите със сключени дългосрочни договори на стойност 196 514 хил.лв. С промяната на цените от 30.12.2013 г. бяха признати част от тези разходи в цената на обществения доставчик и се очаква до м.юни 2014 г. да бъдат възстановени 22 170 хил.лв. Остават за компенсиране 174 344 хил.лв.. През текущия регулаторен период 2013-2014 г. също остава непокрита разполагаемост в размер на 34 млн.лв.

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

София – 1000, бул. „Княз Дондуков” № 8 -10, тел.: 988 24 98, 935 96 13, факс: 988 87 82

2.2. Разходи за разполагаемост за допълнителни услуги 2013-2014 г. – **85 000 хил.лв.**

От началото на ценовия период август 2013 – юни 2014 г. „ЕСО“ ЕАД следва да заплаща на „НЕК“ ЕАД разходите за резерв за допълнителни услуги в размер на 10 лв/МВтч. ЕСО ЕАД в качеството си на системен оператор използва допълнителни услуги, предоставяни от електрическите централи като резерв за първично и вторично регулиране. „НЕК“ ЕАД закупува тази разполагаемост от ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3“ АД и ТЕЦ „Ей И Ес-ЗС Марица Изток 1“ ЕООД по цени, определени в дългосрочните договори, съответно – около 50 лв/МВтч и 70 лв/МВтч без ДДС.

За текущия регулаторен период се очаква стойността на непризнатите разходи за разполагаемост за допълнителни услуги да достигне 85 млн.лв.

2.3. Разходи за въглеродни емисии по дългосрочните договори за периода 2013 – 2014 г. за произведена електроенергия – **88 000 хил. лв.**

В регулаторната рамка за 2013-2014 г. в цените на обществения доставчик не са включени разходи за въглеродни емисии по дългосрочните договори с ТЕЦ „Ей И Ес – ЗС Марица Изток 1“ ЕООД и ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3“ АД в размер на 88 млн.лв. По силата на допълнително споразумение към сключените дългосрочни договори американските централи прехвърлят на НЕК разходите си за въглеродни емисии.

3. Разходи за ПАВЕЦ при работа в помпен режим за 2010-2013 г. – **392 407 хил. лв.**

До 2014 г. ДКЕВР не е включвала като ценообразуващ елемент разходите на ПАВЕЦ в помпен режим поради необосноваността на заявените разходи, дължащи се в не малка степен на използването на ПАВЕЦ като изкуствен консуматор през деня, когато производството от ВЕИ централите значително надвишава потреблението на електрическа енергия.

За 2013 г. разходите на дружеството за закупена електроенергия, използвана за ПАВЕЦ в помпен режим, е на стойност 109 млн.лв., като от тях около 72 млн.лв. са относими към регулирания пазар. За 2012 г. тези разходи са в размер на 116 млн.лв., за 2011 г. – 119 млн. лв., за 2010 г. – 85 млн.лв. Тези разходи са останали некомпенсирани на НЕК поради невъвеждането в действие на балансиращия пазар.